

“Ceiruleits” viesmīlības zemē - Gruzijā

Anna Kārkle,
folkloras kopas “Ceiruleits”
vadītāja

Adžarisckali, arkveidīgie tilti
un ūdenskritums.

Mūsu viesnīca atradās Gonio, pavisam netālu no Batumi un tikai 3 km attālumā no Turcijas robežas. Viesnīcā, līdzās daudzām citām viesnīcām, uzbūvēta pašā Melnās jūras krastā. Tik tuvu, ka šķiet – jūra ar roku aizsniēdzama. No viesnīcas balkona ik ritu vērojām, kā jūra maina savu krāsu, kā vakaros pret krastu traucas viļņi. Tik lieli, ka mūsu jaunākās grupas bērnu spēj nogāzēt no kājām! Mūsu draugs Dato zināja stāstīt, ka Melnā jūra esot bagāta ar jodu, tāpēc

Batumi daļa, kas atrodas pie jūras ir ļoti skaista un sakopta. Bulvāris, kurš plešas gar visu krasta līniju un piesaista daudzus tūristus, sniedz gandrīz 20 km garumā. Tas ir pats garākais un skaistākais bulvāris visā Eiropā. Pastaigas laikā jūrā redzam arī “delfinu šovu”. Dato zina stāstīt, ka te esot ļoti daudz delfīnu.

Nevaram vienaldzīgi paiet garām lielajam panorāmam ratam, no kura paveras brīnišķīgs skats uz pilsētu, jūru un tuvumā esošo ostu.

Batumi vizītkarte ir 2010. gadā izveidotā Milestības skulptūra. Kustīgā skulptūra ir 7 m augsta. Tās ir divas gigantiskas skulptūras – vīrietis un sieviete, kuras izstāsta savu stāstu par milestību. Ali un Nino lēni virzās viens otram pretī, mainot stāvokli katras 8-10 minūtes. Nino un Ali burtiski iziet cauri viens otram un atkal atsāk nebeidzamo ceļu, lai vēlāk satiktos no jauna un tāpat no jauna viens otru pazaudētu.

Nino ir gruzīnu princese, Ali – jauns azerbaidžānis. Smeldzīgais stāsts par milestību starp musulmaņu vīrieti un kristiešu sievieti Kaukāzā ir ļoti populārs, jo šeit dzīvo daudzas tautas, gan musulmaņi, gan kristieši. Sena leģenda vēsta par jaunu musulmani,

lās tetos.

Sakopts ir tikai Batumi centrs. Pāris minūtes no tā jau plešas pavisam cita aina – bedrainas ielas bez asfalta seguma, pussabrukušas mājas un nesakoptība, kļaiņojošas govīs un suņu bari. Šī kūrortpilsēta pārsvarā dzīvo uz tūristu rēķina. Darbs vairumam ir trīs mēnešus gadā. Pārējā laikā vietējie savēl jostas un gatavojas nākamajai sezonai.

Pēc kāda no koncertiem dodamies uz Saneba kalnu. Lūkmojot pa serpentīniem, aiz loga slid aizvien pārsteidzošākas ainavas – parādās milzīgi kalni ar sniegotām virsotnēm, milzīgām aizām un ielejām, kur kā mazi skudru puņķi sarindojušies kalnu ciematīni.

Tikai 15 km attālumā no Batumi atrodas Gonio – Apsar cietoksnis. Tā vēsture sniedz tūkstošiem gadu senā pagātnē. Tas ir vecākais cietoksnis Gruzijā. Senākie arheologu atsegtie slāņi cietokšņa teritorijā datējas ar XV-XVII gs.p.m.ē. Pastāv leģenda, ka nosaukums Apsaras cēlies no sengrieķu mīta par argonautiem. Cietokšņa teritorijā atrodas kapenes, kas līdz šai dienai tiek uzskatītas par Svētā Mateja atdusas vietu – vienu no Jēzus Kristus apustuļiem. Mūsdienās Gonio-Apsaras cietoksnis tiek uzskatīts par Adžārijas vēstures romiešu perioda pieminekļiem. Cietokšņa kopējais garums – 900 m, sienu augstums – 5 m. Cietoksnim ir astoņpadsmit torņi, kuru augstums ir 7m. Divdesmit piecu kilometru attālumā no Batumi atrodas Kabuleti. Tā ir piemērota īstenai pludmales atpūtai.

Pāris vārdus par gruzīnu tradicionālo virtuvi. Minēšu dažus no tipiskākajiem gruzīnu ēdieniem – jāsāk laimā ar šašliku. Interesanti, ka šašliku gruzīni nemarinē, bet tikai apkaisa ar garšvielām, lielākoties ar sāli un pipariem. Sanāk tik sulīgs un gard! Šašlikam, tāpat kā citiem ēdieniem, var izvēlēties

vēlamo gaļu – cūkgaļu, liellopa gaļu vai aitas gaļu. Katru dienu galdā tika celts hačapuri – apaļš vai ovalveidīgs saņemums pārsvarā ar sieru. Vēl kāds tipisks gruzīnu ēdiens ir hinkāļi (khinkali) – līdzīgi pelmeņiem, tikai lielāki. To īpatnība ir tāda, ka tos jāēd ar rokām – jāpaņem aiz kātiņa (to neēd) un jāpārkož, izsūcot iekšā esošo buljonu, pēc tam apēdot pārējo. Nacionālais dzēriens gruzīniem ir čača (kaut kas līdzīgs mūsu kandžai). Tas ir pārsvarā no vīnogu kauliņiem darināts stiprs (55-70%) dzēriens. Pusdienās pasniedza arī dažādas zupas. Runājot par saldumiem, jāpiemin iedzīvās čurcellas – dziedziņā iesietus riekstus, kas iemērcēti savārtītā vīnogu sirupā, kas pēc tam izžāvēts – šos izstrādājumus var arī pārvest mājās, jo tie nebojājas tik ātri un nedeformējas, ja vien nenopērkat tikko taisītas čurcellas. No drauga Dato uzzinām, ka tiek gatavoti gruzīnu saldumi čurcellas. Kad vīnogu sulas masa sabiezējusi, tad riekstu auklīņas iespiež vīnogu sulas masā, lai tās aplīd ar masu un ceļ laukā.

Pirmdienas pēcpusdienā dodamies apskatīt Prometeja alas un Matvili kanjonu. Pēc vairāku stundu brauciena, redzam, kā mainās dabas skati. Tālumā mūs sveicina Kaukāza sniegotās galotnes.

Gruzijā ar auto brauc bez jebkādiem noteikumiem ierobežojumiem. Ātrumi milzīgi, pa joslām pārvietošas tikai lietojot tauri. Gotiņas, cūciņas, ēzeļi un citi ragulopi uz ceļiem ir normāla parādība. Mūsu ceļā arvien vairāk un biežāk parādījās govīs, kas būtu uzskatāmas par vienu no Gruzijas simboliem. Šeit govīs ir visur, pat nelielās pilsētās un ciemos tās brīvi pastaigājas un nepievērš uzmanību automašīnām.

Gruzija – tas ir īpašs stāsts. Par dabu, par ēdienu, par cilvēkiem, par mūziku un iegūtajiem draugiem. Draugi Gruzijā

ir milzīga bagātība! Tieši pateicoties viņiem, mums bija iespēja aplūkot šo brīnišķīgo zemi. Gruzija ir zeme, kas tikai tagad atgūstas no dažādiem notikumiem, kas kavējuši valsts uzplaukumu.

Gruzija – tā ir viesmīlības zeme. Gruzīnu tautai piemīt īpaša bagātība - cilvēku laipnība un viesmīlība, sirds atvērtība un pozitīvisms. Gruzīni pret baltiešiem ir ļoti pozitīvi noskaņoti, tāpēc, nosaucot dzīvesvietu, jau automātiski kļūsti par draugu. Gruzija tā ir Dievu un milestības zeme. Viņi uzskata, ka ciemiņi – tā ir Dieva dāvana un svētība mājai.

Latviešu un gruzīnu bērni – katrs ar savu nacionālo kultūras un folkloras bagātību!

24. maija rītā deviņpadsmit folkloras kopas “Ceiruleits” dalībnieki devās uz Gruziju. “Ceiruleits” sevi konkursam pieteica vairākās kategorijās. Katrā kategorijā tika piešķirta tikai viena 1., 2. vai 3.vieta. Līvānu BJC un Līvānu 1.vidusskolas folkloras kopas “Ceiruleits” jaunākā grupa piedalījās horeogrāfisko ansambļu grupā (folkloras, mūsdienu, balles un latīņamerikas dejas, kā arī modernās folkdejas). Mūsu dejojāji ieguva 3.vietu.

Līvānu 1.vidusskolas un Līvānu novada KC folkloras kopas “Ceiruleits” vecākā grupa piedalījās instrumentālo un vokāli instrumentālo ansambļu (folkloras un mūsdienu) grupā, iegūstot 2.vietu.

Ar izciliem panākumiem Līvānu 1.vidusskolas un Līvānu novada KC folkloras kopas “Ceiruleits” vecākā grupa piedalījās vokālās dziedāšanas (solo, dueti, trio, kvarteti utt.) kategorijā, iegūstot 1.vietu un “Zelta delfīna” kausu.

Konkursa vērtēja starptautiskā žūrija.

Pats festivāls notika dažādās Batumi koncertzālēs un Operas namā. Festivāla ietvaros notika gājieni, svētku atklāšanas koncerts, konkursi, noslēguma koncerts un apbalvošana, pieņemšana Adžārijas AR Izglītības, kultūras un sporta ministrijā un Batumi pilsētas domē.

“Ceiruleiša” dalībnieki vairākas reizes piedalījās Gruzijas TV un Batumi Radio intervijās.

Starp konkursa programmām paguvām arī iepazīt nelielu daļu Gruzijas. Mūsu ceļš aizveda uz kalnu Adžāriju – vienu no skaistākajām vietām uz Zemes. Ar kalnu pusloku tā ieskauj visu dienvidrietumu Gruzijas daļu. Neparastie skati ļauj ar baudu aplūkot kalnu ģeogrāfisko ainavu, kura atrodas 2500 metru augstumā virs jūras līmeņa. Skatienam paveras brīnišķīgi kalnu meži, patīgarākā Adžārijas upe –

“Ceiruleiša” draugs un gids - Dato Kamadadze.

rītos pirms saules lēkta vajagot pasēdēt jūras krastā un ieelpot veselīgo jūras gaisu.

Viena no skaistākajām ekskursijām, kuru mums noorganizēja mūsu draugs Dato Kamadadze (iepazīnāties pirms gada festivālā Turcijā), bija uz Batumi. Modernā Gruzijas kūrortpilsēta Batumi atrodas Melnās jūras piekrastē starp milzīgiem citrusaugļu dārzkiem, magnolijām, bambusiem, lauru kokiem un majestātiskiem eikaliptiem. Batumi ir Adžārijas sirds, apbrīnojami skaista pilsēta, kur tagad notiek milzīga attīstība visās jomās. Batumi dzīvo 120 000 iedzīvotāju. Savdabīgās arhitektūras dēļ to bieži dēvē par “gruzīnu Singapūru”.

Pirmsākumi Batumi bagātībai sniedz 19. gadsimta nogalē, kad pa dzelzceļu no Baku uz ostu pie Melnās jūras tika transportēti un pārkrauti 25% no pasaules naftas. Šī biznesa priekšgalā bija dinamīta izgudrotāja Alfrēda Nobela brālis Ludivigs.

Šodien Batumi ir nozīmīgs kultūras, ekonomikas un tūrisma centrs Gruzijā. Tūrisma infrastruktūra pilsētā strauji attīstās. Līdzās daudzajiem restorāniem, kafējnicām darbojas delfinārijs, ūdens atrakciju parks, dziedošanās strūklakas un daudz kas cits.

No labās Oskars Bērziņš, no kreisās Matīss Lojāns – kopā ar gruzīnu “jauno pāri”.

kurš iemēlējās bagātā kristiešu meitenē. Vai milestība ir stiprāka par divām nesavienojamām pasaulēm? Viņu milestība izrādās mūžīga tikai te - Melnās jūras krastā. Tādu skatu nav iespējams redzēt nekur citur pasaulē!

Apmeklējam Argonautu laukumu ar Mēdejas un zelta aunādas statuju.

Neapkrastāmi raibs ir Batumi tirgus. Ko tik tur nevar nopirkt! Smaržām pārbaģāts ir garšvielu tirgus - kanēlis, safrāns, garšvielu sāls, kurkuma, lauru lapas, dažādas tējas...Lauru lapas te nav 100 g paciņās, bet svaigi izžāvētas. Vietējā valūta ir lari, kas ieda-

Kopā ar savu kolektīvu – centrā vadītāja un raksta autore Anna Kārkle